

L'artista estableix en el MNAC un joc fascinant de connexions entre aquell període i les avantguardes

Perejaume rescata el barroc popular

TERESA SESÉ
Barcelona

Hi ha exposicions el plaer de les quals deriva de la trobada amb el conegut, en la seva capacitat per ratificar-nos el que ja sabíem. D'altres, les menys, són com una invitació a endinsar-se en un territori imprevisit i sembrat d'enigmes dels quals surts amb les idees trastornades i unes quantes preguntes que ni tan sols no ens havíem arribat a formular. A aquest últim grup pertany *Maniobra de Perejaume*, que avui s'inaugura en el MNAC i en la qual l'artista, aquí en el paper de *maniobrador* (aquesta és la seva llibertat d'artista), estableix connexions inesperades entre obres aparentment impossibles com poden ser uns dibuixos inèdits de Miró de la seva època d'estudiant amb Francesc Galí (unes humils patates), quaderns meteorològics de l'observatori del Turó de l'Home amb anotacions preses en els anys trenta, el reliquiari d'una santa o una capella portàtil del segle XVI, la descomunal mà d'un impropri de Ripoll o una imponent pintura de Tàpies..., per al final teixir un fil invisible que uniria el (encara desconegut) barroc català (popular i agrari) amb l'avantguarda artística.

Dit així, sembla un plat de difícil digestió. "És espessa, densa, fofrestal", adverteix l'artista. "Requereix esforç, s'ha d'estirar el braç", afegeix el director del museu, Pepe Serra. Però el recor-

Imatge de la mà d'un impropri que forma part de l'exposició *Maniobra*

gut, gairebé a les fosques, com una línia en l'horitzó en la qual apareixen obres, bona part d'elles d'autors anònims, que es toquen entre si, sense marc ni jerarquies que imposin unes per sobre d'altres, val molt la pena. "Vivim en un món saturat d'imatges. Així que més que generar obres noves em sembla molt més interessant descobrir les connexions entre les que ja existeixen", diu

Perejaume (Sant Pol de Mar, 1957). L'artista, que obre així una nova línia del museu consistent a convidar artistes perquè aportin visions diferents i generin noves narratives, va partir de *Mareperles i ovaladors* (Enciclopèdia Catalana, 2013), volum que va obtenir el premi al Llibre Millor Editat que atorga el Ministeri de Cultura. Perejaume considera que "les obres viuen la vida que els do-

nem" i els agraeix "el seu esperit i la seva disponibilitat". "Encara que solem imaginar-les aïllades com un arbre sol, o un déu sol, quan en col·loquem dos o més l'una al costat de l'altra, les nocions d'hospitalitat, de tolerància, de simpatia, se'ls poden aplicar a la perfecció. El seu costat salvatge i el seu costat sociable permeten a les obres anar a mitges en una determinada figura de

conjunt que els proposem o que ens proposin elles. En tot cas, l'obra sembla que sigui algú: algú humà o gairebé humà".

"Tot és aparentment fràgil, modest, però en canvi està carregat de força, es revelen munts d'idees i es pot gaudir de la llengua catalana com mai en un museu", adverteix Pepe Serra, per qui la revisió pendent del barroc no es podrà fer ja sense tenir en compte la proposta de Perejaume.

'Maniobra' reuneix 130 peces, des de dibuixos inèdits d'un jove Miró fins a quaderns meteorològics

me. La d'un barroc "agrari" que va tenir una rica expressió en la cultura popular.

El tacte és una de les idees que travessen una exposició. Arrenca amb una sèrie de dibuixos realitzats per Miró durant la seva etapa de formació seguint un mètode consistent a plasmar la realitat representada en la memòria a través d'una primera impressió del tacte. I hi ha moltes mans (de Lorca a Tàpies), cintes de la mateixa mesura que les figures religioses del segle XIX que representen, fulls impresos amb els peus de la verge, paisatges de Fortuny, mobles i pintures de Jujol i Palazuelo, i una persistent presència de formes "ovalades, tubulars, bulboses", que tracen una hipnòtica línia contínua.●

Agraïment del Govern grec a la tasca editora d'Helena Cambó

BARCELONA Redacció

El Govern grec ha imposat a Helena Cambó la Creu de l'Orde del Fènix per la seva contribució al desenvolupament de les lletres gregues a Espanya.

L'ambaixador de Grècia a Espanya, Francisco Verros, qualifica Helena Cambó de "veu viva de la civilització clàssica i hel·lena, que, amb la seva immensa obra, començada ja pel seu pare, Francesc Cambó, el 1922, ha creat una de les col·leccions literàries més prestigioses del món".

"Amb la seva devoció personal i amb el suport del seu marit, Ramon Guardans, Helena Cambó ha continuat, ininterrompudament -fins i tot durant l'època de la guerra civil espanyola- i ha enriquit durant noranta anys la seva excel·lent col·lecció Bernat Metge", diu l'ambaixador de Grècia.

Francisco Verros qualifica la col·lecció Bernat Metge com a "col·lecció única de textos grecs clàssics i llatins, com són les tragèdies d'Èsquil i Sòfocles, els discursos de Demòstenes, les obres de Plató i fins la poesia contemporània de Kavafis, tots

Helena Cambó

traduïts al català". Segons l'ambaixador de Grècia, "aquests excel·lents textos clàssics han contribuït immensament a difondre no només les lletres gregues, sinó també les grans idees de la cultura clàssica, i han ofert la possibilitat d'introduir i familiaritzar al

respectuós poble català les grans idees de la humanitat i de la cultura occidental".

L'ambaixada grega també va condecorar Penélope Stavriano-poulou, professora de grec modern a la Universitat Complutense de Madrid, que va ensenyar la llengua grega durant els últims 30 anys, "amb una devoció extraordinària, guanyant l'estima general i l'agraïment incondicional dels estudiants i de la comunitat acadèmica".

La col·lecció Bernat Metge, fundada per Francesc Cambó el 1922, ha publicat ja tres-centes obres de la cultura clàssica i hi han col·laborat els talents més destacats de la cultura catalana, des de Carles Riba fins a Joan Petit o Jaume Pòrtulas.

La col·lecció continua viva, amb un web molt actiu en la difusió de notícies sobre cultura clàssica i un catàleg en creixement continu. Entre d'altres, *Escrits d'ètica pràctica (Moralia)*, de Plutarco; *Les paradoxes dels estoics*, de Ciceró; *Galopar a l'estepa com el vent. Poemes*, de Mikhaïl Lèrmontov o *Vides i doctrines dels filòsofs més il·lustres* (vol. I), de Diògenes Laerci.●

TNC
TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

SALA PETITA
DEL 9 D'OCTUBRE
AL 9 DE NOVEMBRE DE 2014

TORNA L'ÈXIT

LICEISTES I CRUZADOS
SERAFÍ PITARRA

Direcció: JORDI PRAT I COLL

COMPRA D'ENTRADES
www.tnc.cat

PATROCINADOR
Fundació Damm

PROTECTOR
Fundació Banc Sabadell

MITJÀ COL·LABORADOR
LA VANGUARDIA